

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

04 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Toma Nadejda și Boico Victor

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către avocatul Vlas Elena în numele inculpatului Loghin Vitalie, de către avocatul Polivenco Victor în numele inculpatului Stramalovschii Grigore, de către avocatul Prodan Sergiu în numele inculpatului Cernei Iuri și de către avocatul Melnic Oxana în numele inculpatului Loghin Vitalie, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Bălți (sediul Sîngerei) din 27 martie 2018 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 septembrie 2019, în cauza penală în privința lui

Stramalovschii Grigore XXXXX, născut la
XXXXX,

Cernei Iuri XXXXX, născut la **XXXXX**,

Loghin Vitalie XXXXX, născut la **XXXXX**,

Termenul de examinare:

prima instanță: 25.08.2016 – 27.03.2018

instanța de apel: 10.05.2018 – 25.09.2019

instanța de recurs: 09.12.2019 – 04.03.2020

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți (sediul Sîngerei) din 27 martie 2018 procesul penal intentat în privința lui Stramalovschii Grigore Pavel în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal a fost încetat în legătură cu retragerea plângerii de către partea vătămată XXXXX XXXXX.

Stramalovschii Grigore a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, fiind-ui stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, iar în baza art. 90 Cod penal fiind dispusă suspendarea executării pedepsei pe un termen de probațiune de 3 ani.

Cernei Iuri a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, fiind-ui stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, iar în baza art. 90 Cod penal fiind

dispusă suspendarea executării pedepsei pe un termen de probațiune de 3 ani.

Loghin Vitalie a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, fiind-ui stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, iar în baza art. 90 Cod penal fiind dispusă suspendarea executării pedepsei pe un termen de probațiune de 2 ani.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat în fapt că:

Stramalovschii Grigore în noaptea de 20 spre XXXXX, aproximativ la ora 01:00, în scopul satisfacerii poftei sexuale, acționând de comun cu Cernei Iuri, în apropierea Casei de cultură a XXXXX XXXXX, cunoscând despre vârsta minoră a XXXXX, născută la XXXXX, profitând de imposibilitatea ei de a-i opune rezistență din cauza vârstei minore și deficienței intelectuale, amenințând-o cu aplicarea violenței, cu forța i-a scos hainele și a săvârșit cu ea, la pământ, un raport sexual contrar voinței ei. După aceasta, acționând conform înțelegerii prealabile, l-a chemat pe Cernei Iuri care era în apropiere la locul faptei, și ultimul a întreținut un raport sexual forțat cu victima minoră. Ulterior, continuându-și acțiunile sale infracționale, l-a chemat la locul infracțiunii pe Loghin Vitalie și l-a instigat la violarea minorei XXXXX XXXXX, după ce Cernei Iuri amenințând victima minoră XXXXX XXXXX cu aplicarea violenței și înecul, a impus-o să între în raport sexual forțat și cu Loghin Vitalie.

Tot el, Stramalovschii Grigore, în noaptea de 20 spre XXXXX, aproximativ la orele 01:30, în apropierea Casei de cultură a XXXXX XXXXX, după săvârșirea violului minorei XXXXX XXXXX, acționând cu scopul sustragerii bunurilor altei persoane, pe ascuns i-a sustras telefonul mobil de model "Nokia" cu cartela SIM XXXXX la prețul de 2000 lei, prin ce i-a cauzat părții vătămate minore XXXXX XXXXX o pagubă considerabilă.

Cernei Iuri, în noaptea de 20 spre XXXXX, aproximativ la ora 01:00, în scopul satisfacerii poftei sexuale, acționând de comun cu Stramalovschii Grigore și Loghin Vitalie, în apropierea Casei de cultură a XXXXX XXXXX, cunoscând despre vârsta minoră a XXXXX, cu forța în brațe a dus minora într-un loc retras din apropiere, unde profitând de imposibilitatea ei de a-i opune rezistență din cauza vârstei minore și deficienței intelectuale, aplicând asupra ei forța fizică, a pus-o la pământ și s-a urcat de asupra ei pentru a săvârși raport sexual, iar din cauza împotrivirii minorei XXXXX XXXXX nu a întreținut cu ea raport sexual. Continuându-și faptele infracționale, acționând conform înțelegerii prealabile avute cu Stramalovschii Grigore, nu i-a permis victimei XXXXX XXXXX să plece, ținând-o strâns de piept. Intre timp la acel loc, a venit Stramalovschii Grigore care i-a indicat lui Cernei Iuri să plece, după Stramalovschii Grigore a întreținut un raport sexual forțat cu victima minoră. Aproximativ peste 5 minute, la chemarea lui Stramalovschii Grigore, Cernei Iuri care era în apropiere, a venit la locul violului, unde pentru a-și realiza intenția de a-și satisface pofta sexuală, profitând de imposibilitatea lui XXXXX XXXXX de opune rezistență din cauza vârstei minore și deficienței intelectuale, a pus victima la pământ și a săvârșit cu ea un raport sexual contrar voinței ei.

Ulterior, peste 3-5 minute, la locul infracțiunii a venit Loghin Vitalie și atunci Cernei Iuri amenințând victima minoră cu aplicarea violenței și înecul, a impus-o să între în raport sexual forțat și cu Loghin Vitalie.

Loghin Vitalie în noaptea de 20 spre XXXXX, aproximativ la ora 01:00, în scopul satisfacerii poftelor sexuale, acționând de comun cu Cernei Iuri Vasili și Stramalovschii Grigor în apropierea Casei de cultură a s.XXXXX XXXXX, cunoscând despre vârsta minoră lui XXXXX XXXXX, după ce Cernei Iuri a amenințat victima minoră cu aplicarea violenței și înecul, profitând de imposibilitatea ei de a-i opune rezistență din cauza vârstei minore și deficiențe intelectuale, la pământ a întreținut cu ea un raport sexual forțat.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. Procurorul în procuratura Sîngerei, Bunduchi Anatolie, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri, prin care: Stramalovschii Grigore să fie recunoscut vinovat în baza art. 171 alin. (2) lit. b), c) Cod penal și în temeiul acestei legi să-i fie numită o pedeapsă sub formă închisoare pe un termen de 6 (șase) ani cu executarea în penitenciar de tip semiînchis; Cernei Iuri să fie recunoscut vinovat în baza art. 171 alin. (2) lit. b), c) Cod penal și în temeiul acestei legi să-i fie numită o pedeapsă sub formă închisoare pe un termen de 6 (șase) ani cu executarea în penitenciar de tip semiînchis; Loghin Vitalie să fie recunoscut vinovat în baza art. 171 alin. (2) lit. b), c) Cod penal și în temeiul acestei legi să-i fie numită o pedeapsă sub formă închisoare pe un termen de 6 (șase) ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului procurorul a invocat că pedeapsa aplicată de către prima instanță este blândă și contravine scopurilor pedepse penale.

3.2. Avocatul Sergiu Prodan în numele inculpatului Cernei Iuri, prin care a solicitat solicită, casarea sentinței și achitarea inculpatului Cernei Iuri.

În motivarea apelului avocatul a invocat că probele administrate de acuzare în cadrul urmăririi penale și cele cercetate în cadrul cercetării judecătorești nu demonstrează vina lui Cernei Iuri. Potrivit declarațiilor părții vătămate minore XXXXX XXXXX, aceasta n-a comunicat vârsta sa și despre deficiențele mintale. Aceasta a declarat că a întreținut cu inculpații relații sexuale benevole. Prima instanță nu s-a expus asupra argumentelor apărării referitor la excluderea probelor. Prin urmare, nu s-a examinat fondul cauzei.

3.3. Avocatul Elena Vlas în numele inculpatului Loghin Vitalie, prin care a solicitat repunerea în termen a cererii de apel, admiterea apelului, casarea sentinței și achitarea inculpatului Loghin Vitali.

În motivarea apelului avocatul a invocat că sentința este neîntemeiată și ilegală. Prima instanță n-a elucidat pe deplin toate circumstanțele cauzei, n-a luat în considerație că inculpații n-au cunoscut vârsta părții vătămate și deficiențele ei psihice. Aceste fapte au fost confirmate de partea vătămată. Materialele cauzei atestă că a avut loc un raport sexual benevol, lipsind acțiuni forțate și leziuni corporale. Argumentele apărării care n-au fost analizate la justa valoare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 septembrie 2019, apelul avocatului Vlas Elena în numele inculpatului Vitalie Loghin, a fost respins ca depus peste termen.

Apelul avocatului Prodan Sergiu în interesele inculpatului Iuri Cernei, a fost respins ca fiind nefondat.

Apelul procurorului în Procuratura Sîngerei, Bunduchi Anatolie, a fost admis, casată sentința în latura stabilirii pedepsei, rejudecată cauza, și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a fost dispusă excluderea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpaților.

Stramalovschii Grigore a fost considerat condamnat în baza art. 171 alin. (2) lit.b), c) Cod penal, cu aplicarea pedepsei de 5 ani de închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Cernei Iurie a fost considerat condamnat în baza art. 171 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, cu aplicarea pedepsei de 5 ani de închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Loghin Vitalie a fost considerat condamnat în baza art. 171 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, cu aplicarea pedepsei de 5 ani de închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

A fost dispusă arestarea inculpaților Stramalovschii Grigore, Cernei Iurie și Loghin Vitalie imediat din sala de judecată, termenul executării urmând a fi calculat din 25.09.2019.

În rest, sentința a fost menținută.

4.1. În motivarea soluției, instanța de apel a menționat că, prima instanță a respectat normele procesual-penale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului în faptele incriminate și făcând o încadrare juridică justă a acțiunilor lui Stramalovschii Grigore, Cernei Iuri și Loghin Vitalie în baza art. 171 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, corect determinând termenul pedepsei sub formă de închisoare, ținând cont de circumstanțele cauzei, persoana vinovată și urmările survenite însă eronat a concluzionat asupra aplicabilității prevederilor art. 90 Cod penal, întrucât având în vedere circumstanțele în care a fost comisă infracțiunea incriminată, aceasta fiind din capitolul infracțiunilor grave, privind viața sexuală, care atentează la valoarea primordială protejată de legea penală - inviolabilitatea vieții sexuale, prima instanță pripit a concluzionat oportunitatea aplicării suspendării executării pedepsei cu închisoare.

Contrar argumentelor invocate de către partea apărării, instanța de apel a notat că vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii incriminate a fost confirmată prin următoarele probe: XXXXX.

Instanța de apel a efectuat aprecierea probelor reținute, expunându-se asupra acestora, menționând și că din analiza coroborată a declarațiilor părții

vătămate XXXXX XXXXX cu celelalte probe instanța de apel a ajuns la concluzia că faptele de viol încredințate inculpaților și-au găsit confirmarea.

Aspectele din declarațiile lui E.XXXXX și N.XXXXX la care a făcut referire partea apărării au fost apreciate de instanța de apel ca fiind irelevante, deoarece doar T.XXXXX cunoaște circumstanțele violului acestea au fost relatate inițial, care se confirmă și prin celelalte probe. Modificarea ulterioară a declarațiilor a fost apreciată ca o tendință de a-i absolvi pe inculpați de răspunderea penală, în urma unei influențe.

Cu referire la declarațiile martorilor N.XXXXX, N.XXXXX și A.XXXXX menționate de apărare, instanța de apel a notat că acestea de fapt confirmă faptele văzute de ei, în special aflarea lui T.XXXXX la discotecă în acea seară.

În prezenta cauză, instanța de apel a găsit întemeiate motivele apelului declarat de procuror și a constatat că concluzia primei instanțe, precum că corijarea inculpaților este posibilă și prin aplicarea prevederii art. 90 Cod penal, a fost neîntemeiată și din aceste considerente a exclus-o, nefiind considerat faptul că prin această soluție se înrăutățește situația condamnaților.

Deși legea nu îngrădește libertatea instanței de judecată de a-și forma convingerea cu privire la posibilitatea făptuitorului de a se reeduca fără executarea efectivă a pedepsei, ea obligă instanța să-și motiveze hotărârea de suspendare condiționată a executării pedepsei, indicând în mod clar acele motive pe care s-a întemeiat convingerea ei.

Prin urmare, în afară de motivele care au servit temei pentru stabilirea pedepsei principale, instanța urmează să dea o motivare suplimentară, din care considerente a concluzionat că nu este rațional ca inculpatul să execute real pedeapsa stabilită. Analizând condițiile în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei, rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatului, ci o facultate a instanței de judecată, care este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde

Astfel, instanța de apel a apreciat că modalitatea de executare aleasă de către prima instanță în privința inculpaților, nu este în acord cu principiul proporționalității având în vedere fapta comisă.

Partea vătămată la momentul comiterii infracțiunii avea o vârstă de 15 ani, a fost agresată fizic prin ținerea și imobilizarea cu mâinile a corpului, amenințată cu aplicarea forței fizice, inclusiv cu omor, înec în iaz și ruperea hainelor, dezbrăcată cu forța de haine, violată în grup, în urma căreia i-au fost cauzate dureri fizice și psihice.

La momentul comiterii infracțiunii XXXXX XXXXX era un copil, astfel legile ce protejează copilul în fața abuzurilor își aveau aplicabilitatea.

Potrivit art. 50 alin. (2) din Constituție, art. 2 alin.(2), art. 4 alin. (1) art. 6 și art. 21 alin. (1) al Legii privind drepturile copilului nr. 338-XIII din 15.12.1994 și art. 10 alin. (1), 17 alin. (2) și 23 alin. (1-2) Cod de procedură penală, statul prin intermediul organelor de drept are obligațiunea să asigure protecția și garantarea drepturilor copiilor la inviolabilitatea fizică și psihică,

acestea beneficiind în așa caz de protecție și ajutor special pentru realizarea drepturilor lor, precum și la reparația daunelor morale, fizice și materiale.

Instanța de apel a subliniat că prin infracțiunea comisă, inculpații Stramalovschii Grigore, Cernei Iurie și Loghin Vitalie i-au cauzat părții vătămate, minoră la momentul comiterii infracțiunii, XXXXX XXXXX daune sănătății, moralității și dezvoltării ei sexuale normale.

Astfel instanța de apel a conchis că în cazul dat restabilirea echității sociale, corectarea și reeducarea inculpaților, precum și preîntâmpinarea comiterii de către acesta și alte persoane a unor infracțiuni similare față de minori poate avea loc doar în cazul stabilirii unei pedepse reale cu închisoare, or, în caz contrar vor fi încurajate infracțiunile de acest gen și nu va fi atins scopul pedepsei penale. Numai în așa mod va fi individualizată corect și la justa valoare pedeapsa penală după cum prevede art. 7 și 75-77 Cod penal și se va atinge scopul pedepsei penale prevăzut la art. 2 și 61 Cod penal, precum și va asigura o satisfacție echitabilă victimei minore și rudelor sale pentru prejudiciul material, moral și fizic cauzat de inculpați.

Instanța de apel a reținut că inițial, inculpații au refuzat să facă declarații, negând vinovăția sa. Ulterior după ce-au făcut cunoștință cu materialul probatoriu, aceștia au recunoscut că avut relații sexuale cu partea vătămată minoră, doar au declarat că au fost benevole.

Cu referire la apelul avocatului Vlas Elena în numele inculpatului Loghin Vitalie la 11.07.2018 instanța de apel a constatat încălcarea termenului de atac. Faptul, că inculpatului Loghin Vitalie i-a fost acordat un nou avocat în instanța de apel nu este temei de repunere în termen a apelului, or, nici inculpatul și nici avocatul său n-au atacat sentința în termenii prevăzuți de lege.

5. Decizia instanței de apel din 25 septembrie 2019, pronunțată motivat la 23 octombrie 2019, a fost atacată cu recursuri ordinare de către:

- **avocatul Vlas Elena în numele inculpatului Loghin Vitalie**, la 04 noiembrie 2019, prin care, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și achitarea inculpatului Loghin Vitalie din lipsa în acțiunile acestuia a elementelor constitutive a infracțiunii incriminate.

În susținerea recursului avocatul a menționat că instanța de apel, nu a elucidat pe deplin circumstanțele cauzei penale. Inculpații nu au cunoscut vârsta părții vătămate și respectiv nu cunoșteau despre careva deficiențe psihice ale ei, acestea fiind confirmate, de partea vătămată la faza de urmărire penală. În cadrul cercetării judecătorești în prima instanță, reprezentantul legal XXXXX Ecaterina a declarat că fiica ei a mințit-o că a fost violată, astfel schimbându-și declarațiile făcute la faza urmăririi penale.;

- **avocatul Polivenco Victor în numele inculpatului Stramalovschii Grigore**, la 12 noiembrie 2019, prin care, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, **a solicitat casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței.**

În susținerea recursului avocatul a menționat că, instanța de apel la examinarea apelului acuzatorului de stat cât și a apărării inculpaților nu a ținut cont de circumstanțele speței în special a declarațiilor părții vătămate depuse în prima instanță și în instanța de apel, confirmate prin rapoartele de expertiză efectuate pe caz. Partea vătămată minoră putea face declarații ce nu corespund adevărului sub presiunea părinților și a situației de fapt pentru a nu fi certată de către acestea. Faptele menționate mai sus au fost confirmate de către însăși XXXXX XXXXX în cadrul ședinței de judecată. Fiind date citirii declarațiile minorei depuse în faza de urmărire penală ultima a confirmat că de fapt raportul sexual a fost unul benevol fără constrângeri. Declarațiile părții vătămate depuse în cadrul ședinței de judecată se confirmă prin raportul de expertiză medico-legală nr. 231D din 21.07.2014 unde expertul în concluzie a indicat că himenul părții vătămate la momentul expertizării nu este dereglat, leziuni corporale nu s-au depistat, ne fiind exclusă posibilitatea raportului sexual fără dereglarea himenului. Totodată avocatul consideră că sancțiunea aplicată de prima instanță a fost individualizată corect.;

- **avocatul Prodan Sergiu în numele inculpatului Cernei Iuri**, la 13 noiembrie 2019, prin care, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea sentinței și deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În susținerea recursului avocatul a menționat că instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel. Din probele analizate partea apărării a conchis că a avut loc un raport sexual benevol cu fiecare inculpat în parte, prin urmare consideră că învinuirea adusă lui Cernei Iuri nu și-a găsit confirmare. Nu a fost demonstrat faptul că inculpații cunoșteau despre faptul că victima este minoră și are careva deficiențe mentale, mai mult ca atât nu a fost demonstrat și caracterul forțat al acțiunilor inculpaților.;

- **avocatul Melnic Oxana în numele inculpatului Loghin Vitalie**, la 21 noiembrie 2019, prin care, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei și sentinței, rejudecarea cauzei și dispunerea achitării inculpatului Loghin Vitalie.

În susținerea recursului avocatul a menționat că în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul ședinței de judecată s-a constatat cu certitudine producerea raportului sexual între partea vătămată și inculpați, raport sexual benevol, fapt care a fost confirmat de Loghin Vitalie, fiind audiat în calitate de bănuit, învinuit, ulterior în calitate de inculpat în cadrul ședințelor de judecată. Ținând cont de sănătatea mintală a părții vătămate, care conform concluziei medicului psihiatru nu prezintă maladii psihice, că ultima conștient și-a dat acordul la întreținerea relațiilor sexuale cu inculpații, nefiind constrânsă fizic sau psihic. Consideră că motivarea hotărârilor atacate este superficială, care urmează a fi casate pe motiv că instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt. Nu este argumentat, nici constatat faptul constrângerii săvârșirii actului sexual ca rezultat al amenințării, de către instanța de fond și instanța de apel fiind superficial susținută învinuirea pe caz că raportul sexual a fost săvârșit drept rezultat al amenințării victimei cu aplicarea violenței și

înecul, or amenințarea urmează să capete o formă ce prezintă grav pericol de realizare.

6. Referință asupra recursurilor declarate, a fost depusă de către procurorul în secția reprezentarea învinuirii în Curtea Supremă de Justiție, Suvac N., prin care a pledat pentru dispunerea inadmisibilității recursurilor, ca fiind vădit neîntemeiate.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către partea apărării, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestora, din considerentele ce urmează.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 1) și 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut, prevăzute în art. 429 și 430 Cod de procedură penală, precum și când recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit practicii judiciare constante erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul recursurilor declarate, Colegiul penal atestă, că partea apărării invocă în calitate de temeiuri pentru casarea deciziei instanței de apel prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8, 10), 12) Cod de procedură penală, potrivit cărora, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când: pct. 6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; pct. 8) nu au fost întrunite elementele infracțiunii; pct. 10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale; pct. 12) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită;

7.1. Astfel, analizând decizia instanței de apel prin prisma recursurilor avocaților Polivenco Victor și Prodan Sergiu și incidenței la caz a erorilor de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal constată, că astfel de erori de drept nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursurilor declarate, dat fiind faptul, că instanța de apel la

examinarea cauzei a respectat prevederile art. art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile părții apărării, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Astfel, potrivit prevederilor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc, că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Reieșind din aceste prevederi legale, Colegiul penal constată, că sunt neîntemeiate argumentele avocatului Prodan Sergiu din recurs potrivit cărora instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, deoarece potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, atât la solicitarea părții apărării, cât și la solicitarea părții acuzării, instanța de apel în conformitate cu prevederile art. 414 alin. (2) Cod de procedură penală, a verificat declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal, instanța de apel înfăptuind o apreciere corectă a acestora.

În ceea ce privește dezacordul avocaților Polivenco Victor și Prodan Sergiu cu aprecierile instanțelor de fond asupra probelor administrate în speță, Colegiul penal amintește că motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și astfel nu pot fi considerate ca motiv sub aspectul casării ca fiind ilegală a hotărârii contestate, deoarece instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a instanțelor respective.

Din aceste considerente, Colegiul penal nu examinează criticile referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice, ci verifică, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanțele de fond, corectitudinea dispunerii condamnării inculpatului conform infracțiunii incriminate, astfel că reaprecierea probelor, în modul propus de către autorii recursurilor, nu se încadrează în prevederile art. 427 Cod de procedură penală, iar o altă opinie asupra probelor, care au fost puse la baza hotărârii primei instanțe, apoi verificate de instanța de apel, prin continuarea judecării cauzei în fond, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

În acest sens, Colegiul penal atestă că la soluționarea cauzei au fost corect aplicate prevederile art. art. 99-101, 414 Cod de procedură penală, instanțele au cercetat probele sub toate aspectele, verificându-le și

apreciindu-le prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, astfel întemeiat ajungând la stabilirea vinovăției inculpaților Stramalovschii Grigorii și Cernei Iuri în comiterea infracțiunii de viol asupra unei minore.

Colegiul penal respinge ca fiind declarative și alegațiile avocaților Polivenco Victor și Prodan Sergiu prin care se susține că instanța de apel nu a motivat detaliat fiecare argument susținut de aceștia în ședința instanței de apel, deoarece, verificând minuțios decizia atacată, Colegiul penal ajunge la concluzia că instanța de apel a dat răspuns la argumentele esențiale ridicate de părți spre soluționare, iar simplul dezacord cu soluția pronunțată în speță nu constituie temei de admitere a recursurilor în sensul formulat.

Mai mult, Colegiul penal menționează că motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, așa cum s-a procedat în speță.

Prin urmare, Colegiul penal stabilește netemeinicia invocării incidenței în speță a temeiurilor de casare prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

În continuare Colegiul penal atestă că deși în tot cuprinsul recursului avocatul Polivenco Victor critică aprecierea probelor de către instanțele de fond, menționând că acestea nu demonstrează vinovăția inculpatului Stramalovschii Grigore, totodată a invocat și incidența temeiului de casare prevăzut art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, solicitând prin recurs menținerea dispozițiilor sentinței de condamnare. O poziție similară se atestă și din conținutul recursului avocatului Prodan Sergiu, care deși solicită remiterea cauzei la rejudecare nu a specificat ce eroare concretă urmează a fi corectată la o nouă rejudecare în instanța de apel, după care invocă la fel incidența temeiului de casare prevăzut art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, în partea condamnării lui Cernei Iuri.

Respectiva poziția contradictorie a recurenților menționați supra este apreciată de către instanța de recurs ordinar ca un dezacord declarativ asupra soluției instanței de apel.

Astfel, analizând decizia atacată prin prisma temeiului de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, Colegiul penal nu a stabilit incidența respectivei erori asupra deciziei atacate, iar alegațiile recurenților privind individualizarea eronată a pedepsei stabilite inculpaților, nu și-au găsit confirmarea.

Cu referire la acest argumente Colegiul penal constată că instanța de apel a constatat și a apreciat corect circumstanțele de fapt și de drept la stabilirea pedepsei și a modului de executare a acesteia în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal.

Astfel, Colegiul penal stabilește că instanța de apel în mod corect a

reținut faptul că inculpații au comis infracțiunea de viol asupra unei persoane minore, fapt ce a determinat necesitatea dispunerii excluderii suspendării executării pedepsei cu închisoare pentru un termen de probațiune.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul penal constată că, sunt neîntemeiate argumentele avocaților Polivenco Victor și Prodan Sergiu privind lipsa de motivare a concluziilor instanței de apel la individualizarea pedepsei, deoarece concluziile instanței de apel în acest sens sunt corecte și motivate, iar pedeapsa stabilită se încadrează în limitele prevăzute de legea penală, fiind individualizată în conformitate cu prevederile legale.

În acest context, Colegiul penal menționează, că potrivit art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele atenuante și agravante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Având în vedere cele menționate, Colegiul penal constată că pedeapsa individualizată în privința inculpaților Stramalovschii Grigore și Cernei Iurii, corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, de restabilire a echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Astfel, Colegiul penal reține că, la stabilirea pedepsei și modului de executare inculpaților Stramalovschii Grigore și Cernei Iurii pentru infracțiunea comisă instanța de apel nu a comis erori de drept, pedeapsa aplicată și modul de executare a acesteia fiind dispuse cu respectarea exigențelor legii penale, iar argumentele recursurilor în acest sens sunt vădit neîntemeiate, hotărârea atacată fiind legală și întemeiată.

7.2. Cu referire la recursul declarat de către avocatul Vlas Elena în numele inculpatului Loghin Vitalie, Colegiul penal a stabilit că instanța de apel a respins apelul avocatului Vlas Elena în numele inculpatului Loghin Vitalie ca fiind depus peste termen, prin urmare în conformitate cu art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală, nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora persoanele indicate în art. 401 nu au folosit calea apelului ori au retras apelul, dacă legea prevede această cale de atac.

Astfel, instanța de recurs conchide că respingerea apelului ca fiind depus peste termen echivalează cu neutilizarea căii de atac.

Deși avocatul Vlas Elena în recursul declarat a invocat temeiul de casare prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, fără a expune careva argumente cu referire la omiterea termenului de declarare a apelului, or, instanța de apel corect a constatat încălcarea termenului de atac, apreciind că acordarea unui nou avocat în instanța de apel pentru apărarea și

reprezentarea inculpatului Loghin Vitalie, nu este temei de repunere în termen a apelului declarat în numele acestuia.

În astfel de circumstanțe, instanța de recurs menționează, că soluția de respingere a apelului ca depus peste termen nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de apel nu poate purcede la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui apel exercitat în mod legal.

Prin urmare, termenul de apel este un termen legal și imperativ, astfel încât nerespectarea lui atrage decăderea din exercițiul dreptului de a declara apel și nulitatea oricărei cereri de apel înaintate după expirarea acestui termen.

Din aceste considerente, Colegiul penal conchide că recursul avocatului Vlas Elena nu întrunește condițiile de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul declarat cu circumstanțe în fapt și în drept care l-ar justifica sub acest aspect, întrucât, potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedura penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește cerințele de formă și conținut.

Astfel, odată ce recursul de pe rol nu îndeplinește cerințele de conținut, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7.3. Cu referire la recursul ordinar declarat de către avocatul Melnic Oxana în numele inculpatului Loghin Vitalie, Colegiul penal analizând respectarea condițiilor de formă a cererii de recurs ordinar a stabilit nerespectarea cerințelor obligatorii prevăzute de art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală.

Conform prevederilor art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul se depune de persoanele menționate în art. 421 și trebuie să fie motivat.

Colegiul penal atestă că pe parcursul procesului penal, inclusiv prima instanță și în instanța de apel avocatul Melnic Oxana nu a participat, implicându-se în proces la etapa recursului ordinar, unde a anexat la cererea de recurs, mandatul din 09.10.2019 (f.d.44 vol. 4), însă fără ca acestea să fie semnat pe verso de către inculpatul Loghin Vitalie, sau să fie prezentată o cerere scrisă a ultimului ce ar confirma împuternicirile apărătorului, fapt ce contravine prevederilor art. 70 alin. (7) pct. 3) Cod de procedură penală.

În același context, este necesar de menționat că în corespundere cu prevederile art. 432 alin. (1), în coroborare cu art. 433 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează admisibilitatea în principiu și judecă recursul declarat în procedura scrisă, adică fără citarea părților. Prin urmare, instanța de recurs este în imposibilitate de a constata prin audierea inculpatului dacă ultimul acceptă să fie reprezentat de către apărătorul care a declarat recurs ordinar în numele său.

Prin urmare, avocatul care declară recurs împotriva deciziei instanței de apel anexează mandatul, care urmează a fi completat în corespundere cu cerințele expuse în Hotărârea Guvernului nr. 158 din 28.02.2013 cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar, cu modificările ulterioare.

Astfel, în mandatul prezentat, în mod obligatoriu, se va indica că avocatul este împuternicit pe cauza penală concretă să declare în numele inculpatului recurs ordinar la Curtea Supremă de Justiție, iar pe verso se va indica numele, prenumele și semnătura inculpatului (*pct. 6, subpct. 2) lit. a1), b) din Hotărârea Guvernului nr. 158 din 28.02.2013*).

Sub acest aspect, la caz se evidențiază faptul că pe partea verso a mandatului depus la materialele cauzei prin care avocatul Melnic Oxana invocă că reprezintă interesele inculpatului Loghin Vitalie (f.d.44, vol.4), lipsește semnătura inculpatului menționat, precum și la materialele cauzei lipsește o cerere scrisă și semnată personal de inculpat, care ar confirma consimțământul lui ca avocatul respectiv să-i reprezinte interesele în instanța de recurs ordinar.

În consecință, având în vedere cele expuse supra, Colegiul penal atestă că recursul declarat de avocatul Melnic Oxana este inadmisibil, or nu îndeplinește cerințele de formă în art. 429 Cod de procedură penală.

Față de cele ce preced, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis erori de drept, care ar impune casarea deciziei adoptate.

Astfel, erorile de drept invocate de recurenții Polivenco Victor și Prodan Sergiu, prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 10) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursurilor, din aceste considerente recursurile urmează a fi declarate inadmisibile, ca fiind vădit neîntemeiate, recursul avocatului Vlas Elena deoarece nu corespunde cerințelor de conținut, iar cel declarat de către avocatul Melnic Oxana deoarece nu corespunde cerințelor de formă.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 1), 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 septembrie 2019, în cauza penală în privința lui Stramalovschii Grigore XXXXX, Cernei Iuri XXXXX și Loghin Vitalie XXXXX, după cum urmează:

- cele declarate de către avocatul Polivenco Victor în numele inculpatului Stramalovschii Grigore și de către avocatul Prodan Sergiu în numele inculpatului Cernei Iuri, ca fiind vădit neîntemeiate,

- cel declarat de către avocatul Vlas Elena în numele inculpatului Loghin Vitalie, deoarece nu corespunde cerințelor de conținut, iar cel declarat

de către avocatul Melnic Oxana în numele inculpatului Loghin Vitalie,
deoarece nu corespunde cerințelor de formă.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **22 mai 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Boico Victor